

Solnakoalitionens regeringsprogram

80 punkter för ett hållbart och jämlikt Solna

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet

2022–2026

Innehåll

Inledning.....	3
Skola	5
Förskola	8
Miljö och klimat.....	10
Trafik och parkering.....	13
Bostad.....	15
Äldreomsorg.....	17
Trygghet och förebyggande arbete.....	19
Idrott, kultur och fritid.....	22
Jobb och etablering	25
Demokrati och likabehandling.....	27

Inledning

Solna ska vara en hållbar och jämlik kommun där barnens framtid är vår främsta prioritet.

Solna ska vara en hållbar och jämlik kommun där alla, oavsett bakgrund, ska kunna förverkliga sina drömmar. I Solna råder goda ekonomiska förutsättningar för att kunna skapa Sveriges bästa välfärd och konkurrenskraft. Här bedrivs framtidens forskning, här skapas de nya jobben och här föds de senaste trenderna. Här möts talang och ambition från hela världen. I Solna tar vi vara på varandras potential. Här formar vi framtiden.

Solna får nu ett historiskt maktskifte. Mandatperioden 2022–2026 kommer Solna att ledas av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet. Tillsammans kallar vi oss **Solnakoalitionen**. Våra partier är överens om att Solna de kommande åren behöver ett politiskt ledarskap som sätter barn och ungas framtid först. Vi ska se till att varje barn i Solnas skolor klarar grundskolan och vi ska säkerställa att Solna leder den gröna omställningen så att barnen har en frisk planet att leva på också i framtiden.

Att alla barn klarar grundskolan är vår viktigaste uppgift

Kommunvalet 2022 var en folkomröstning om Solnas skolpolitik. En av fyra elever i Solnas skolor lämnar idag grundskolan med ofullständiga betyg. Det förvånar många då Solna är en av landets rikaste kommuner. Solnas skolor har de senaste åren lidit av resursbrist och drabbats av skolnedläggningar som lett till en elevflykt. Klasserna är idag för stora och lärare vittnar om hur de inte hinner ge varje elev det stöd som behövs för att klara skolan. Solna behöver en ny skolpolitik.

Skolpengen måste höjas, skolnedläggningarna upphöra och stabiliteten återinrättas. Bara så kan Solna bli en attraktiv kommun för rektorer och lärare att arbeta länge i. Det är en förutsättning för att ge barnen möjlighet att nå sin fulla potential. Tillsammans tar vi oss an utmaningen att göra Solnas skolor till landets främsta. Vi nöjer oss inte förrän alla barn i Solnas skolor når sin fulla potential. Solnakoalitionens viktigaste uppgift kommer att vara att se till att varenda elev klarar grundskolan.

Barnens framtid kräver att vi klarar klimatomställningen

Solna ska vara ledande i att lösa den pågående klimatkrisen. Solna ska vara en kommun där vi förenar tillväxt och nya jobb med en grön omställning. Vi vill se en kommun där vår livsstil

och konsumtion sker på ett hållbart sätt med respekt för miljö, individers hälsa och för klimatet. Målet att Solna ska bli klimatneutralt står fast. Därför ska vi öka takten i klimatomställningen.

Än är vi inte i mål. Vi lever över våra ekologiska tillgångar och omställningen går för långsamt. Utsläppen från biltrafiken, byggandet och konsumtionen ligger långt över de nivåer som är acceptabla för att nå målen i Parisavtalet. Allt för många väljer att ta bilen till jobbet. Kommunens cykelvägar behöver bli bättre. Utbyggnaden av laddstolpar för elbilar släpar efter. Solpaneler på kommunens fastigheter lyser med sin frånvaro. Samtidigt som utsläppsnivåerna är för höga för att nå klimatmålen, så är även hoten mot miljön allvarliga. Grön-områden naggas i kanten och den biologiska mångfalden hotas, något som ytterligare påskyndar den globala uppvärmningen.

Vi vet att klimatkrisen inte kan lösas enbart genom individuella lösningar. En grön omställning på riktigt, kräver modiga politiska beslut och kollektiva lösningar på samhällsnivå. Även om klimatkrisen är global så ligger dess lösningar på lokal nivå. Vi är redo att fatta de politiska beslut som krävs för att göra Solna till en miljövänlig kommun där det är lätt att leva klimatsmart.

Ordning och reda i ekonomin är en grundförutsättning för en god välfärd

En god ekonomisk hushållning och en budget i balans är en grundförutsättning för all vår politik i denna reformagenda. Med en högerkonservativ regering kan kommunerna inte räkna med att få samma ekonomiska statsbidrag som vid tidigare kriser. När vi går mot tuffare ekonomiska tider, kommer tuffa omprioriteringar att behöva göras. Vi är redo att både satsa där behoven är som störst och göra omprioriteringar där så krävs. Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för framtidens välfärd.

Sara Kukka-Salam, Socialdemokraterna
Martin Karlsson, Centerpartiet
Sandra Lindström, Vänsterpartiet
Victoria Johansson, Miljöpartiet de gröna

Regeringsprogram för 2022–2026

I detta regeringsprogram presenteras de övergripande politiska prioriteringarna tematiskt för den kommande mandatperioden. Programmet är inte heltäckande, men ger en tydlig bild av prioriterade områden för vårt styre.

Skola

Skolan spelar en avgörande roll i barns möjligheter att som vuxna forma sina egna liv. För att skapa ett jämlikt samhälle där alla – inte bara några – kan känna frihet, trygghet och framtidstro är det grundläggande att alla barn klarar skolan. Barn som inte klarar grundskolan får sämre möjligheter att som vuxna få ett arbete och löper högre risk att dras in i kriminalitet.

I Solna lämnar var fjärde elev grundskolan utan godkända betyg i alla ämnen. Lärartätheten i Solnas skolor är för låg, klasstorlekarna för stora och resurserna till skolan för små. I flera år har föräldrar, lärare och elever påtalat behovet av mer resurser. Skolnedläggningarna i kommunen har orsakat en elevflykt. För få rektorer har arbetat länge i kommunen. Solna behöver en ny skolpolitik.

Skolan är Solnakoalitionens främsta prioritet. I Solna ska alla elever klara grundskolan. Rektorer och lärare ska ges förutsättningar att möta varje elev och ge dem det stöd och de utmaningar de behöver. För det behövs fler lärare, mindre klasstorlekar och ett stopp på skolnedläggningarna. Stabiliteten och långsiktigheten i Solnas skolpolitik måste återinrättas. Solnas elever ska få de bästa förutsättningarna för att klara skolan och nå sin fulla potential.

Under mandatperioden 2022–2026 ska vi:

- **Öka resurserna till Solnas skolor genom att höja skolpengen**

Skolpengen är den summa som en elevs undervisning får kosta varje år. De senaste åren har Solnas skolpeng höjts i en lägre takt än vad lärarlönerna ökat. I praktiken har det betytt årliga besparingar. Nu behövs förändring.

- **Minska klasstorlekarna genom att använda riktmärket 25 elever per klass**
Med mindre klasser ges lärarna möjligheten att se varje elev och ge dem den tid och uppmärksamhet som de behöver för att klara sin skolgång. Idag är riktmärket 30 elever per klass.
- **Anställa fler lärare**
Arbetsro i klassrummet och att lärarna hinner se varje elev är en förutsättning för att alla elever ska klara skolan. Fler klasser ska ha två vuxna i klassrummet.
- **Göra fler tidiga insatser och anställa specialpedagoger**
Alla barn ska klara grundskolan, men de har olika behov av stöd för att nå dit. Barn som har svårt att nå kunskapsmålen ska tidigt erbjudas kompletterande undervisning och regelbunden uppföljning. Det är också viktigt att utveckla stödet till de barn som har störst behov och deras vårdnadshavare. I dessa fall bör Solna kunna erbjuda stöd i form av samordning mellan skola, vård, barn- och ungdomspsykiatri och socialtjänst.
- **NPF-säkra Solnas skolor**
Många av Solnas elever har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Vi vill ge dessa elever rätt förutsättningar att klara skolgången genom att NPF-säkra Solnas grundskolor. Detta innebär bland annat att personalen får kompetenshöjande insatser inom specialpedagogik och NPF, att undervisningen och lärmiljön anpassas på ett sätt som alla elever gynnas av, samt att kontinuitet och rutiner tydliggörs. NPF-säkring av skolor kommer alla elever till gagn, även de utan NPF.
- **Införa "Stockholmsmodellen" för ersättning till barn i resursskolor**
Att bedriva resursskola är kostsamt, då elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar behöver små grupper och specialiserade lärare. Ersättningen per elev till de fristående resursskolorna är idag för låg. Ersättningen till resursskolorna i Solna ska höjas till samma nivå som i grannkommunen Stockholms stad, från dagens 100 000 kronor per elev till ca 150 000 kronor per elev.
- **Ta fram en långsiktig skolplan istället för skolnedläggningar**
Vi vill göra en långsiktig plan för att möta det växande barnantalet i Solna och för att möta varje barns behov. I skolplanen kommer varje barns möjlighet att klara sin

utbildning att vara fokus. Vi kommer inte att lägga ner någon kommunal skola i Solna. Skolnedläggningarna har skapat oro och instabilitet för elever, föräldrar och skolledning. Vår ambition är att återöppna Bergshamraskolans högstadium. Även förutsättningarna för att återöppna mellanstadiet på Skytteholmsskolan, etablera en ny skola i Hagalund, öppna en ny skola på Stenbackahöjden i Huvudsta och inrätta en idrottsinriktning i grundskolan kommer att utredas.

- **Göra den planerade F-3-skolan i Järvastaden till en F-6 grundskola med fullstor idrottshall**

Det saknas skolplatser i norra Solna och de nuvarande skolorna är överfulla. För att täcka behovet kommer vi att etablera en ny kommunal F-6 skola i Järvastaden med tillhörande fullstor idrottshall.

- **Bevara hela Tallbackaskolans tomt för barnen**

Vi vill inte att det ska byggas bostäder på Tallbackaskolans tomt. Idag finns avtal mellan kommunen och en exploatör kring byggnation på platsen. Vår ambition är att omförhandla avtalet med inriktningen att bevara hela tomten för barnen.

- **Bemanna och utveckla Solnas skolbibliotek**

Skolbiblioteken spelar en viktig roll i att öka läsförståelsen bland Solnas elever. Bibliotekarierna bör fungera som en resurs för både lärare och elever.

- **Modernisera Solnas slitna skollokaler**

Pedagogiska skolmiljöer stimulerar lärande. Vi satsar därför på att renovera och modernisera Solnas skolbyggnader. Det är oftast bättre både för klimatet och för ekonomin att renovera istället för att riva byggnader.

- **Bygga tillagningskök så att maten kan lagas på plats i Solnas skolor**

Barn som äter lunch koncentrerar sig bättre i skolan. Vi vill att all mat ska tillagas lokalt i Solnas skolor. Det ökar kvaliteten på maten och minskar matsvinnet.

- **Låta barn i fristående skolor ta del av kommunens modersmålsundervisning**

Idag kräver en del fristående skolor att minst fem barn i samma skola efterfrågar ett språk för att skolan skall erbjuda modersmålsundervisning. Det gör det svårt för barn i små friskolor att få modersmålsundervisning.

Förskola

Arbetet med att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn att klara grundskolan börjar i förskolan. Forskning visar att barn som gått i en förskola av hög kvalitet lyckas bättre i skolan. Förskolan ska vara lärorik och stimulerande för alla barn. Barngrupperna ska vara små och barnen ska erbjudas en trygg miljö, där behörig och kunnig personal har tid att möta varje barns behov. Förskolegårdarna ska vara rymliga för att stimulera rörelse och förskolorna ska ha egna tillagningskök för att säkerställa hälsosam och närlagad mat för barnen.

Än är vi inte där. I Solna är sju av tio barngrupper större än Skolverkets riktmärke om max 15 barn i en barngrupp och antalet barn per anställd är idag 5,7.

Framtiden börjar i förskolan och vår ambition är att göra Solnas förskolor till de bästa i Stockholms län.

Under mandatperioden 2022–2026 ska vi:

- **Minska barngrupperna och öka personaltätheten till minst 3 pedagoger på 15 barn**
Små barngrupper och en hög personaltäthet är en förutsättning för att förskolans barn ska nå målen i läroplanen. Därför ska vi anställa fler pedagoger så att antalet barn per anställd är max 5 barn. Målsättningen är max 15 barn och 3 pedagoger på varje avdelning.
- **Möta varje barns behov**
Barn är olika och ibland behöver olika former av stöd sättas in. Ju tidigare ett barn får rätt stöd, desto bättre kommer barnet klara sin utbildning och ha goda förutsättningar för ett gott liv. Det stödet ska finnas på plats redan i förskolan. Därför behöver barnhälsoteamet, där bland annat specialpedagog och psykolog ingår fortsätta utvecklas, språkstödet öka och samarbetet med vård och socialtjänst stärkas.
- **Se till att Solnas kommunala förskolor har tillagningskök och egen kock**
När förskolorna har egna tillagningskök kan kocken se till att maten är näringsrik, välja miljövänliga råvaror och anpassa mängden mat till antalet barn som är på plats, vilket minskar matsvinnet.

- **Modernisera och renovera förskolegårdarna**

Den fysiska miljön har stor betydelse för barns utveckling och lärande. I leken prövar barnen nya erfarenheter. Gårdarna ska vara stora, gröna, ha spännande lekredskap och naturlig skugga.

- **Slopa modulerna och istället bygga riktiga förskolebyggnader**

På alltför många håll i Solna har tillfälliga modullösningar använts som permanenta. Under mandatperioden ska antalet modulförskolor minska till förmån för permanenta förskolebyggnader.

- **Låta barn till föräldralediga gå som vanligt i förskolan under loven**

Idag får barn till föräldralediga vara på förskolan endast 15 timmar per vecka under terminens lov. Vi vill att det ska vara tillåtet också för barn till föräldralediga och arbetssökande att gå ordinarie tid, 30 timmar, på de veckolånga loven under terminen.

Miljö och klimat

Vi har bara en planet. Frisk luft, rent vatten, mat, naturresurser och ett fördelaktigt klimat är förutsättningar för våra liv på jorden. De senaste decennierna har människan satt stor press på naturen och ekosystemen med miljöförstöring och klimatutsläpp. Den utvecklingen måste vi vända snabbt. Med ett starkt politiskt ledarskap för hållbarhet är det möjligt.

Solna har goda förutsättningar att vara med och leda omställningen till ett hållbart och klimatsmart samhälle. Det vill vi i Solnakoalitionen göra. Det är på lokal nivå som miljö- och klimatarbetet måste göras. De val som kommunen, solnaborna och företagen gör varje dag är avgörande för att uppnå både lokala, nationella och globala miljö- och klimatmål. Därför behöver miljö och klimat genomsyra alla beslut. Alla i Solna ska ges förutsättningar att göra hållbara val. Det ska vara lätt att göra rätt!

Vi ska minska klimatutsläppen genom att öka takten i klimatomställningen. Vi ska förbättra miljön genom att satsa på bättre luftkvalitet, att rena våra vattendrag och att bevara och utveckla våra grönområden och den biologiska mångfalden i Solna.

Under mandatperioden 2022–2026 ska vi:

- **Inrätta ett miljö- och klimatkansli**

För att minska klimatutsläppen och prioritera miljöarbetet behövs en tydlig organisation och mer resurser. Det strategiska miljö- och klimatarbetet ska drivas av ett nytt miljö- och klimatkansli.

- **Börja med koldioxidbudgetering**

En koldioxidbudget visar hur mycket klimatutsläppen behöver minska varje år för att nå våra klimatmål. Med en budget får vi ett tydligt sätt att mäta och följa upp utsläppen. På så sätt kan vi bättre planera åtgärder för att minska dem.

- **Inte sälja Norrenergis utsläppsrätter**

Alla energiproducenter i EU, inklusive vårt fjärrvärmebolag Norrenergi, får utsläppsrätter som ger möjlighet att släppa ut koldioxid. Eftersom Norrenergis produktion är nästan helt förnybar kan bolaget sälja vidare rätter motsvarande 50 000 ton koldioxid. Vi vill säkerställa att utsläppsrätterna varken säljs eller används. På så sätt kan vi få en minskning av klimatutsläppen på riktigt.

- **Satsa på trähus och grönt byggande**

Hälften av all nybyggnation som planeras i Solna under mandatperioden ska vara i trä eller andra klimatsmarta material med lika låga utsläpp. Det som byggs ska också ha klimatsmarta energilösningar samt bidra till mer grönska och ekosystemtjänster i staden.

- **Sätta upp solceller i stor skala**

Idag finns inga solpaneler på kommunala fastigheter. Därför ska en offensiv satsning göras på utbyggnad av solenergi. Målet är att hälften av alla kommunala byggnader, där det är möjligt och lämpligt, ska ha solpaneler innan mandatperiodens slut. Vi ska också fortsätta undanröja hinder för solenergi på bostadshus.

- **Energieffektivisera och klimatanpassa**

För att minska klimatutsläppen, el- och värmekostnaderna ska vi fortsätta rusta upp och energieffektivisera kommunens byggnader. Både befintlig och ny bebyggelse ska klimatanpassas till ett förändrat klimat, med varmare temperaturer och mer regn, så att varken fastigheter eller människor påverkas negativt.

- **Värna och utveckla grönområden och ekosystem**

Solnas grönytor, parker och naturreservat har ett stort värde både för människor och för den biologiska mångfalden. Vi vill sköta dem bättre, freda dem från byggnation och stärka ekologiska samband. Vi ska också jobba mer med ekosystemtjänster och att skapa fler gröna värden i staden.

- **Göra luften och vattnet renare**

I Solna finns problem med dålig luftkvalitet och förorenade vattendrag. Vi ska vidta fler åtgärder som ger bättre luft och fortsätta investera i dagvattendammar och andra lösningar som renar vattnet och samtidigt bidrar till vackra stadsmiljöer

- **Öka andelen ekologisk mat**

I Solnas verksamheter ska hälsosam och hållbar mat serveras. Vi vill uppnå minst 50 % andel ekologisk mat under mandatperioden och se till att maten är klimatsmart.

- **Minska nedskräpningen**

För att få en ren och snygg stadsmiljö behövs fler papperskorgar runt om i Solna. Vi vill också ge solnaborna möjlighet att källsortera i parker och på andra offentliga platser, inte bara vid återvinningsstationer. Så minskar vi avfallsmängderna, ökar återvinningen och sänker klimatutsläppen.

Trafik och parkering

Solna är en liten och tätbebyggd kommun med god tillgång till kollektivtrafik, där det finns ett stort utbud av service inom gång- och cykelavstånd. Samtidigt har vi många stora trafikleder och mycket bilköer i rusningstrafik. 80 % av klimatutsläppen i Solna kommer från trafiken. Därför måste vi ställa om till hållbart och klimatsmart resande med mer gång-, cykel- och kollektivtrafik och elbilar. På så sätt kan vi skapa en grönare och mer levande stad, där vi ger mer plats för människor och där vi får både friskare luft och renare vatten.

Under mandatperioden 2022–2026 ska vi:

- **Bygga ut cykelvägarna**

Solna behöver fler och bredare cykelbanor i ett sammanhängande cykelnät. Vi ska ta bort trafik hinder, förbättra framkomligheten och skapa fler säkra cykelparkeringar. Vi vill också ansluta Solna till Stockholms nya lånecykelsystem.

- **Göra kollektivtrafiken mer attraktiv**

SL drivs av Region Stockholm men busstrafiken kör på våra vägar. För att fler ska välja bussen framför bilen ska vi inrätta nya busskörfält. Vi ska se till att den nya gula tunnelbanelinjen och pendeltågsstationen i Huvudsta byggs och samverka med regionen för mer kollektivtrafik i Solna.

- **Bygga ut laddinfrastrukturen**

Vi ska bygga fler laddstolpar för elbilar runt om i hela kommunen. Vi ska också ge plats för fler fossilfria bilpooler, där solnaborna kan dela på bilar istället för att behöva äga egna.

- **Göra det enklare att hitta parkeringsplats**

Vi ska möjliggöra boendeparkering kvälls- och nattetid på besöksparkeringar, samt se över hur vi kan använda alla kommunens parkeringsplatser mer effektivt. Skötseln på servicedagar, som städning, ska anpassas till tider som är bättre för solnaborna, inte tidiga morgnar, sena kvällar eller under semestern.

- **Förbättra Solnas gångvägar**

Gående ska få mer utrymme på fler och bredare gångbanor och trottoarer.

Promenadvägarna ska vara tillgängliga, säkra och det ska finnas gott om bänkar. Vi ska särskilt ta hänsyn till att skapa säkra skolvägar för stadens barn.

- **Öppna Solnas första sommargågata**

Vi ska stänga av minst en gata i Solna för biltrafik sommartid och istället ge plats för uteserveringar, nya sittmöbler, kultur och aktiviteter.

Bostad

Till år 2030 beräknas folkmängden i Solna ha ökat till nära 100 000 invånare. Solnas centrala placering och mycket goda täckning av kollektivtrafik gör kommunen attraktiv för nybyggnation av bostäder. Det måste politiken ta vara på. Vi vill behålla Solnas byggtakt om ca 800 nya bostäder per år. En god tillgång på bostäder främjar sysselsättningen, då det blir lättare att flytta dit arbetstillfällena finns.

I samtliga kommuner i länet råder bostadsbrist. Bristen är som störst för unga. Stockholmsregionens akuta bostadsbrist och den utbredda bostadssegregationen är ett politiskt misslyckande.

Vi vill skapa ett Solna för alla där mångfald är ett framgångskoncept. Vårt mål är att Solna ska vara en socialt hållbar stad där människor med olika inkomst, ålder och bakgrund möts i vardagen. För detta krävs bostäder för olika behov och ekonomiska förutsättningar i varje stadsdel. Hyresrätter och bostadsrätter ska finnas i samma område. Likaså lägenheter av olika storlek och typ, såsom exempelvis kollektivhus.

Vi är kritiska till att närmare 90 procent av alla bostäder som byggts i Solna de senaste 15 åren har varit bostadsrätter. Kötiden för att få en hyresrätt är bland de längsta i hela Stockholms län – 13 år. Vi är bekymrade över att se hur stadsdelar med enbart bostadsrätter skapar en mer segregerad kommun. Det ger osynliga barriärer med tydliga inkomstnivåer. Bagartorp och intilliggande nybyggda Järvastaden är ett exempel på en sådan kontrast. Solna behöver en ny bostadspolitik där nybyggnation av hyresrätter premieras. Vi ska bygga ett Solna för alla.

Under mandatperioden 2022–2026 ska vi:

- **Införa ett snabbspår för utbyggnaden av fler hyresrätter i Solna**
Bristen på nybyggnation av hyresrätter i Solna tvingar unga att flytta från kommunen, eftersom de inte har råd att, eller vill köpa en lägenhet. Vår ambition är att hälften av alla nya bostäder som byggs under mandatperioden ska vara hyresrätter.
- **Bygga fler större lägenheter i Solna**
Solnas brist på större lägenheter gör det i dagsläget svårt för solnabor att bilda familj. Det försvårar också för familjer som vill flytta till kommunen.

- **Ersätta förlust av grönytor vid nybyggnation genom att skapa nya grönområden**

Nybyggnation ska i första hand ske på redan asfalterad mark. Om det trots allt byggs på grönska ska byggföretaget alltid vidta åtgärder för att stärka miljön och jobba med att höja värdet på närbelägna gröna ytor. Ett nedhugget träd ska kompenseras med att minst ett nytt planteras.

- **Påbörja byggnationen av ett kollektivhus i Solna**

Ett kollektivhus är ett vanligt bostadshus med lägenheter av olika storlekar, där det också finns lokaler för gemensamma aktiviteter såsom matlagingsutrymmen, sällskapsrum och hobbyrum.

- **Säkerställa att hyresgäster har råd att bo kvar efter stamreoveringar**

Vid stora stamreoveringar ska fastighetsägare vidta åtgärder för att försäkra sig om att hyresgästerna har råd att bo kvar i stadsdelen. Det kan exempelvis innebära att hyresgästen erbjuds olika standardnivåer och frivilliga tillval vid reoveringar samt hyresrabatter och lång infasningstid av ny hyra.

Äldreomsorg

Dagens äldre har lagt grunden till vårt välfärdssamhälle. De har rätt till en trygg ålderdom. För de flesta äldre väntar många aktiva år efter arbetslivets slut – år med mer fritid och tid för familjen. För andra ökar ensamheten och vårdbehoven. Kommunen måste ta ett större ansvar för dem.

För oss är det självklart att äldre själva ska få bestämma över sitt liv och sin vardag. Alla pensionärer ska ha en god omsorg och ha råd att bo i Solna. Personaltätheten i Solnas äldreomsorg ska vara så hög att personalen har tid att se varje människa och ge stöd och hjälp efter den äldres egna behov.

Tyvärr ser verkligheten inte ut så. Många äldre oroar sig över sin egen livssituation och känner sig ensamma. Kontinuiteten och kvaliteten i äldreomsorgen påverkas negativt av att en stor del av personalen är deltidsanställda och var tredje anställd är timanställd. Kvaliteten påverkas negativt av pressade minutscheman, där varje insats är tidsstyrd. Pandemin synliggjorde, på brutala sätt, utmaningarna inom äldreomsorgen. Nu behöver välfärden i Solna en ny politisk färdriktning.

Under mandatperioden 2022–2026 ska vi:

- **Öka andelen heltidsanställda och minska andelen timanställda**
Idag arbetar många deltid i Solnas kommunala äldreomsorg. Över en tredjedel är timanställda. Det skapar otrygghet bland de äldre som möter många olika personer under dagen, och osäkerhet för personalen som inte vet om de har jobbet kvar nästa månad. Heltidstjänster och fast anställd personal stärker kvaliteten i omsorgen. Vår långsiktiga målsättning är att nå en nivå där max tio procent är timanställda.
- **Påbörja arbetet för att komma bort från dagens pressade minutscheman**
Idag styrs verksamheten efter minutscheman vilket innebär att varje insats som en äldre får minutregleras och loggas i digitala verktyg. Ett toalettbesök förväntas exempelvis ta tre minuter. Detaljstyrningen skapar stress och försvårar för personalen att individanpassa omsorgen. Genom en tillitsbaserad styrning kan personalen ha den äldres behov i centrum och anpassa omsorgen efter vad den äldre själv efterfrågar.

- **Bygga ett nytt äldreboende i Bagartorp/Agnesberg**

Det ska vara möjligt att åldras i alla delar av Solnas. Vår långsiktiga ambition är att det i varje del av Solna ska finnas trygghetsbostäder och vård- och omsorgsboenden. Det är viktigt för att äldre ska kunna behålla sina sociala relationer hela livet.

- **Skapa fler mötesplatser och sociala aktiviteter för äldre**

Gemenskap och umgänge är viktigt för människor i alla åldrar. Det ska finnas en seniorträff i varje stadsdel. Utbudet av aktiviteter riktade till seniorer ska öka.

- **Servera hälsosam och närlagad mat inom äldreomsorgen**

Allt för många äldre är missnöjda med maten som serveras inom äldreomsorgen. Måltiden ska vara en höjdpunkt på omvårdnadsboenden både till vardags och vid festligare tillfällen. Maten ska lagas nära och serveras nylagad på boenden där det finns tillagningskök.

- **Ta fram en anhörigpolicy och utveckla anhörigstödet**

En stor del av omsorgen av våra äldsta och sköraste solnabor sköts av anhöriga. De behöver stöttas och avlastas. Alla anhöriga ska känna till vilket stöd som finns att få.

Trygghet och förebyggande arbete

Att drogförsäljning, sprängningar och skjutningar sker i våra stadsdelar är fullkomligt oacceptabelt. Vi måste agera på alla nivåer för att vända denna utveckling. Det är bara regeringen som kan ge polisen rätt förutsättningar för att bedriva sitt arbete, men Solna måste matcha polisens insatser genom att växla upp det förebyggande arbetet och öka vuxennärvaron.

Polisen själv efterfrågar fler förebyggande insatser. Det är bara genom att satsa på skolan, förebyggande socialt arbete och tidig hjälp till familjer i behov av stöd som vi kan se till att unga inte dras in i kriminalitet. För att klara det krävs ett relationsskapande, långsiktigt och systematiskt arbete med barn och unga som bygger på frivillighet och förtroende. Vi måste också stödja och möjliggöra goda initiativ från föreningslivet såsom nattvandring och nattfotboll. Vi vet däremot att kriminalisering av fattigdom eller profilering på grund av hudfärg inte gör att otryggheten minskar. Därför ska Solna motverka införandet av tiggeriförbud och visitationszoner.

Trygghet byggs också genom insatser i stadsmiljön. Idag är ojämlikheten stor mellan våra stadsdelar, vissa stadsdelar har fått få satsningar under lång tid. Hagalund är en stadsdel som har varit eftersatt alltför länge. Vi ska rusta upp Hagalund, förbättra stadsmiljön och skapa ett nytt centrum med butiker och restauranger, kommunala verksamheter och förutsättningar för föreningslivet att blomstra.

Människor som utsätts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck behöver stöd för att ta sig ur våldet, bearbeta sina upplevelser och hitta en annan bostad. Kvinnojouren gör ett fantastiskt arbete. Den ska få mer resurser och en långsiktigt tryggad finansiering för att kunna nå fler. Våldsutsatta ska erbjudas en långsiktig bostadslösning.

Under mandatperioden 2022–2026 ska vi:

- **Anställa fältassistenter för att fånga upp barn och unga**

Vi ska anställa fältassistenter som arbetar uppsökande, förebyggande, främjande och relationsskapande. De ska samarbeta med och vara nära fritidsgårdar, skolor, fritidsaktörer, polis och socialtjänst. De ska även nattvandra för att lättare fånga upp barn och unga i riskzonen för en ogynnsam utveckling.

- **Öka samverkan för att förebygga kriminalitet**

Vi ska förebygga att unga hamnar i kriminalitet genom att öka samverkan mellan socialtjänsten, stadens verksamheter och förvaltningar, kultur- och idrottsföreningar, skolor, polisen, fritidsaktörer, myndigheter, barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och föräldrar.

- **Ge aktivt stöd till civilsamhället**

De som engagerar sig i exempelvis nattvandningsgrupper eller genom att skapa aktiviteter i sin stadsdel ska få stöd av Solna stad för att kunna genomföra sina viktiga insatser.

- **Öka resurserna till Ungdomsmottagningen**

Den ökande psykiska ohälsan gör att fler söker sig till Ungdomsmottagningen. För att kunna ge stöd till fler ska resurserna öka. Samverkan med andra, såsom elevhälsa, BUP och fritidsaktörer ska utvecklas.

- **Rusta upp och utveckla Hagalunds centrum**

Hagalund är en stadsdel som kommunen har satsat alldeles för lite på under många år. Därför ska vi rusta upp och utveckla centrum och Hagalunds stadsmiljö.

Kommunen ska jobba tillsammans med boende och föreningar i Hagalund för att göra stadsdelen ännu mer levande och trygg.

- **Anta en nollvision mot våld i nära relation**

Solna stad ska anta en nollvision mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld, samt att stadens personal får utbildning och kompetens inom området.

- **Höja anslagen till kvinnojouren**

Vi ska öka anslagen till kvinnojouren och ta fram en plan för långsiktig finansiering så att fler våldsutsatta får hjälp för att lämna sin förövare och bearbeta sina upplevelser.

- **Erbjuda bostadsförtur för våldsutsatta**

För att våldsutsatta ska kunna lämna sina förövare vill vi tillhandahålla särskilda, långvariga kontrakt hos Signalisten eller andra hyresvärdar, som är reserverade åt våldsutsatta.

Idrott, kultur och fritid

Möjligheten till en meningsfull fritid är viktig för varje individs välmående och för folkhälsan. Under många år har taxorna och avgifterna för solnaborna ökat, trots att många avgifter redan idag är långt högre än i grannkommunerna. Vi ska vända den trenden. Vi ska verka för fler kostnadsfria nöjen och för att sänka avgifterna, i synnerhet för barn och unga. Fler ska få råd med en meningsfull fritid.

Idag får inte alla barn som vill idrotta eller delta i kulturlivet vara med. Antalet barn har ökat de senaste åren, men antalet anläggningar har inte byggts ut i samma takt. Anläggningsbristen tvingar idrottsföreningar att neka barn eftersom de inte har träningstider. Vi ska bygga fler idrottsytor och spontanidrottsplatser för att undanröja de hinder som finns för att aktivera sig.

Kultur är en stor källa till glädje. Biblioteket och kulturskolan har också ett viktigt demokratiskt uppdrag att främja tillgång till kultur för grupper som annars inte skulle ta del av den. Under alltför många år har Solna inte tagit hand om sitt kulturarv, vilket har varit särskilt påtagligt på Överjärva gård. Tack vare solnabornas stora engagemang har ladugården på Överjärva gård räddats. Vi ser fram emot att platsen äntligen kan få komma att utvecklas till att bli en plats där natur, djur och historia möts.

Mötesplatser för människor i alla åldrar fyller en viktig funktion. Såväl seniorer som unga och föreningar behöver platser att träffas över gemensamma intressen. Under de senaste åren har tillgängligheten till fritidsgårdarna försämrats, med färre gårdar och sämre öppettider. Vi behöver satsa mer på fritidsgårdar, mötesplatser för äldre och föreningslokaler. Ett levande föreningsliv med många aktiva är en viktig grund för såväl demokratins fortlevnad, som för en levande stad.

Under mandatperioden 2022–2026 ska vi:

- **Öka tillgängligheten på Solnas bibliotek**
Solnas bibliotek ska fortsätta främja läslust och locka fler besökare genom att bibliotekets verksamhet tillgängliggörs i fler stadsdelar än idag.

- **Sänka avgifterna på kulturskolan**

Kulturskolans verksamhet ska nå ännu fler barn genom sänkta avgifter, fler utbildningsplatser, filialer i alla stadsdelar och samarbete med stadens skolor och förskolor.

- **Möjliggöra för mer konst och kultur i stadens stadsdelar**

Vi ska möjliggöra för mer offentlig konst exempelvis genom muralmålningar, målade tunnlar och lagliga graffitiväggar. Vi ska också underlätta för kulturutövare genom att tillskapa fler ateljéer, replokaler och scener.

- **Ta fram en ny plan för Överjärva gård**

Den politiska visionen för Överjärva gård ska revideras så att gårdens historia, värdefulla byggnader samt natur- och kulturmiljö värnas. Ladugården ska renoveras både in- och utvändigt, fyllas med innehåll och dess historia ska berättas. Arbetet med att etablera en 4H-gård på Överjärva ska fortskrida med målsättningen att snarast kunna starta upp en verksamhet på gården. En välfungerande hästverksamhet för barn ska ha en given plats. Naturskolan ska fortsätta att utvecklas för att nå fler barn.

- **Utöka fritidsgårdarnas öppettider**

Vi ska förlänga fritidsgårdarnas öppettider och säkerställa att såväl grundskole- som gymnasieungdomar har tillgång till en fritidsgård i sitt närområde.

- **Bygga om Vasalunds simhall till en multiidrottshall**

När Vasalunds simhall stängs ska vi bygga om anläggningen till en multiidrottshall som kan användas av Solna gymnasiums elever på dagtid och föreningslivet på kvällstid.

- **Utveckla Skytteholms IP och Solnahallen**

Många av Solnas idrottsanläggningar är slitna och i stort behov av att moderniseras. Vi ska utreda hur Skytteholms IP och Solnahallen kan utvecklas och byggas ut för föreningslivet, samt undersöka möjligheten att skapa en ny hemvist för AIK. För att på bästa sätt kunna genomföra kommande renoveringar och planera för nya anläggningar, ska vi i nära samverkan med idrottsföreningarna genomföra en inventering av idrottens lokalbehov.

- **Öka stödet till idrotten**

Föreningsstödet ska ses över med avsikt att öka stödet och minska den administrativa bördan för idrottsföreningarna.

- **Öppna en Fritidsbank**

Vi ska öppna en Fritidsbank på en central plats i Solna där man kostnadsfritt kan låna lek-, idrotts- och friluftsutrustning.

- **Anlägga en skejtpark**

I samarbete med skejtare i Solna kommer vi anlägga en skejtpark som ska lämpa sig väl för åkare av olika åldrar, kön och förmågor.

- **Öppna fler lekplatser och utegym**

Fler spontana möjligheter till lek, rörelse och motion ska tillskapas i Solnas stadsdelar för barn och vuxna i alla åldrar och med olika funktionalitet.

Jobb och etablering

När alla som kan arbeta också arbetar, stärks vår gemensamma välfärd. För individen ger arbete inte bara inkomst, utan också mer makt över liv och framtid. Jobbet gör att människor blir en del av en gemenskap där de kan utvecklas och växa tillsammans.

Solna är en kommun med hög sysselsättning. Det är populärt för företag i olika storlekar och branscher att etablera sig här. Vi är stolta över att Solna år efter år placerar sig högt när kommuners företagsklimat rankas. Det ska vi bygga vidare på och utveckla för att få ut ännu fler människor i arbete och egen försörjning. Solna ska ta vara på de nya gröna jobb som klimatomställningen kommer att ge.

Det finns mer att göra för att ge unga, personer långt ifrån arbetsmarknaden och personer som vill byta bana förutsättningar att uppfylla sina drömmar. Det ska aldrig vara för sent att utbilda sig, omskola sig eller byta bana. Tvärtom ska det vara enkelt att komplettera sina betyg eller läsa kurser även i vuxen ålder.

Solna är också en internationell kommun - här bor människor från många olika länder som invandrat eller flytt till Sverige, utländska studenter och gästforskare. Det ser vi som en möjlighet och en tillgång. Vi ska ta vara på att Solna är en stad som är rik på människor med olika bakgrunder och erfarenheter. Människor som kommer som nyanlända till Solna ska tidigt inkluderas i samhället. Språk, jobb, skola och bostad är nyckeln till att etablera sig. För att integrationen ska fungera i Sverige måste alla kommuner, inklusive Solna, ta sitt ansvar för mottagandet av människor som flytt. Vi vill att nyanlända ska ges möjlighet att långsiktigt bo kvar i Solna.

Under mandatperioden 2022–2026 ska vi:

- **Erbjuda alla unga sommarjobb**

Sommarjobb är ett bra sätt för unga att få en första erfarenhet av arbetslivet. På ett första jobb får unga tjäna egna pengar, ta ansvar, knyta kontakter, växa och utvecklas. Alla solnaungdomar i gymnasiets årskurs 1 och 2 som söker ska erbjudas sommarjobb.

- **Öka antalet platser i vuxenutbildningen**

Idag nekas personer som vill skola om sig en plats i vuxenutbildningen för att de redan har en annan utbildning. Vi vill att fler ska ges möjlighet att byta bana i arbetslivet. Detta är också en mycket viktig fråga för företagens kompetensförsörjning.

- **Skapa fler lokaler för företag**

Vi ska värna mångfalden i det lokala näringslivet och verka för att olika typer av företag kan etablera sig i Solna. Det finns bland annat behov av fler olika sorters lokaler. Vi ska se över möjligheten att låta företag hyra tomma lokaler i stadshuset.

- **Utveckla Solnamodellen**

Solnamodellen, som bygger på partnerskap med företagen, individuella insatser och matchning, är effektiv för att få ut människor i jobb. Efter pandemin finns stora utmaningar för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Vi ska fortsätta jobba aktivt med och utveckla Solnamodellen för att få ut fler solnabor i arbete.

- **Samarbeta mer för hållbarhet**

För att uppnå våra klimatmål krävs ett partnerskap med företagen i Solna om att tillsammans minska utsläppen. Ett nytt klimat- och hållbarhetsnätverk för företag startades därför av kommunen hösten 2021. Nu är det dags att jobba vidare med gemensamma mål och konkreta projekt som minskar klimatutsläppen.

- **Underlätta för nyanlända barnfamiljer att bo kvar**

Idag har nyanlända flyktingar i Solna bara rätt till tvååriga sociala bostadskontrakt. Barnfamiljer har tvingats flytta från Solna två år efter ankomst. Att behöva avbryta pågående studier försvårar etableringen för vuxna på arbetsmarknaden och skapar oro för barn som hittat en trygg tillvaro i den svenska skolan. Därför vill vi förlänga de sociala kontrakten för nyanlända barnfamiljer.

- **Öka insatserna för integration**

Vi vill samverka mer med Solnas föreningsliv för att ge nyanlända fler möjligheter att knyta kontakter och bli en del av civilsamhället. Vi ska också göra fler riktade insatser mot nyanlända kvinnor för att öka jämställdheten och kvinnors etablering.

Demokrati och likabehandling

Demokratin är en grundförutsättning för ett jämlikt, fritt och öppet samhälle. Ett demokratiskt samhälle handlar om mycket mer än rösträtt och val. Det är ett samhälle där alla människor har möjlighet att delta på lika villkor och vara med och forma samhället tillsammans. Därför krävs aktiva insatser för att stärka demokratin, jämlikheten och för att säkerställa att alla som lever och verkar i Solna behandlas lika. Varje solnabo ska känna sig sedd och ha möjlighet att påverka sin vardag. Alla människor har samma värde och ska ges samma möjligheter. Vi är alla olika och Solna ska inte bara vara anpassat för dem som utgör normen. Arbetet för likabehandling ska integreras i alla kommunens verksamheter och medarbetarna ska fortbildas om normkritik, jämlikhet, HBTQI-frågor, funktionsrätt, antirasism och antidiskriminering.

Kommunen som organisation måste bli mer tillgänglig för solnaborna. Det ska vara lätt att följa och ta del av beslut som fattas eller att komma i kontakt med politiker och anställda för att lämna synpunkter eller ställa frågor. Vi ska ta vara på det engagemang som finns bland boende och i det lokala föreningslivet och använda det för att fatta bättre beslut. Det behövs mer och tidigare dialog. Det behövs också nya metoder för att få fler människor att engagera sig. På så sätt kan kommunen nå ut bättre och involvera så många som möjligt från olika delar av Solna och med olika bakgrund, kompetens och intressen.

För att kunna påverka sin vardag är det grundläggande att varje individ har rätt att välja, oavsett om det handlar om barnens skola eller förskola, eller om äldres rätt att välja boende och stöd. Det ska råda hög kvalitet och likvärdighet mellan Solnas privata och kommunala aktörer, oavsett verksamhet. Kommunen ska ha ett nära och gott samarbete med de aktörer som bedriver verksamhet i Solna och föreningar och företag ska känna sig delaktiga i de beslut som berör dem.

Under mandatperioden 2022–2026 ska vi:

- **Höja valdeltagandet**

I valet 2022 minskade valdeltagandet och i många år har valdeltagandet varit lågt i vissa stadsdelar. Vi måste göra mer för att uppmuntra alla solnabor att utnyttja sin demokratiska rättighet att rösta. I stadsdelar med lågt valdeltagande ska vi göra riktade informationsinsatser, exempelvis med valinformatörer.

- **Öka solnabornas inflytande**

Valet vart fjärde år ska inte vara det enda tillfället för solnaborna att vara med och bestämma. Vi vill att fler människor involveras i Solnas utveckling och i viktiga beslut. Genom mer och bättre medborgardialog på fler områden kommer de politiska besluten bli bättre.

- **Göra kommunen öppen och transparent**

Idag upplever många att det är svårt att komma i kontakt med kommunen. Det måste bli enklare att följa hur politiska diskussioner utvecklas och hur förvaltningen arbetar. Hanteringen av felanmälningar ska förbättras och tydligare kontaktvägar ska finnas. Vi vill öka insynen och bygga tillit och förtroende mellan kommunen och solnaborna.

- **Digitalisera mera**

Kommunens hantering av solnabornas och företagens ärenden ska förbättras genom fler smarta e-tjänster och bättre information på hemsidan. Webbsändningen av kommunfullmäktiges sammanträden ska hålla högre kvalitet och debatten ska textas.

- **Främja likvärdighet och rätten att välja**

Vi ska skapa goda förutsättningar för likvärdighet och hög kvalitet i både kommunala och privata verksamheter. Möjligheterna och villkoren för små aktörer att delta i stadens verksamhet ska utvecklas. De företag och föreningar som utför tjänster inom stadens verksamheter ska vara med och bidra till att stadens mål uppfylls och de ska involveras mer i kommunen beslut om verksamheterna.

- **Stärka barns rättigheter**

Barnkonventionen har blivit lag och kommunen måste se till att barns rättigheter och barnets bästa tas till vara i alla beslut. Vi ska öka kunskaperna om Barnkonventionen inom kommunen och förbättra arbetet med att ta tillvara barnens egna perspektiv.

- **Inrätta ett ungdomsråd**

Unga behöver ges mer inflytande över sin framtid i Solna. Därför vill vi inrätta ett nytt ungdomsråd, ett forum för inflytande där unga kan driva sina frågor och vara med och påverka de politiska besluten.

- **Ordna fler könsneutrala toaletter**

Det behövs fler könsneutrala toaletter och omklädningsrum för att tillgodose transpersoners och ickebinäras behov och rätt till integritet. Det är viktigt för att undvika trakasserier och för att alla människor ska kunna vara sig själva.